

שם השיעור **David & Batsheva: Does Teshuva Set Us Free**

שם המרצה (כתובת דוא"ל) - **Moshe Shulman, shulman@milah.net-**

דוד מלך ישראל שעשה לפני דבר המור, כיון שעשה תשובה קיבלתי אותו בתשובה, אף אתם אם עשיתם תשובה אני מקבל אתכם...

Ketubot 9a-9b - And if you will say: [In the case of] the occurrence that happened, why did they not declare her forbidden? [The answer is:] There it was compulsion. And if you wish you can say as R. Samuel the son of Nahmani said [that] R. Jonathan said: Everyone who goes out into the war of the House of David writes for his wife a deed of divorce.

4. גמ' כתובות ט-טז:
וכי תימא, מעשה שהיה מפני מה לא אסרוה? התם **אונס הוה**. ואיבעית אימא, כי הא דאמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן: **כל היוצא למלחמת בית דוד - גט כריתות כותב לאשתו**

Samuel II 23:1

And these are the last words of David. David the son of Jesse said, and the man who was raised up on high, the anointed of the God of Jacob, and the sweet singer of Israel, said...

1. שמואל ב פרק כג

(א) ואלה דברי דוד האחרונים נאם דוד בן ישי ונאם הגבר הקם על משיח א' להי יעקב ונעים זמרות ישראל:

Moed Katan 16b

R. Samuel b. Nahmani citing R. Jonathan. explained: [And these tire the last words of David], The saying of David the son of Jesse and the saying of the man raised on high, [means, it is] the saying of David the son of Jesse who established the yoke of repentance.

2. גמ' מועד קטן טז:

אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן: מאי דכתיב +שמואל ב כ"ג+ נאם דוד בן ישי ונאם הגבר הקם על - נאם דוד בן ישי, שהקים עולה של תשובה

3. אליהו רבה פרשה ב ד"ה ד"א אלה דברי

ד"א אלה דברי דוד האחרונים, אילו הן, אלא אמר לפניו, רבונו של עולם קבלני בתשובה שלמה לפניך, כדי שתזכה את הרשעים לעולם הבא, ותאמר להם, מה

Tanach - Psalms Chapter 51

1. To the chief Musician, A Psalm of David, 2. When Nathan the prophet came to him, after he had gone in to Bathsheba. 3. **Be gracious to me, O God, according to your loving kindness; according to the multitude of your mercies blot out my transgressions.** 4. (K) Wash me thoroughly from my iniquity, and cleanse me from my sin. 5. For I acknowledge my transgressions; and my sin is always before me. 6. **Against you, you alone, have I sinned, and done this evil in your sight; so that you are justified in your sentence, and clear in your judgment...** 12. Create in me a clean heart, O God; and renew a constant spirit inside me. 13. Do not cast me away from your presence; and do not take your holy spirit from me. 14. Restore to me the joy of your salvation; and uphold me with a willing spirit. 15. Then I will teach transgressors your ways; and sinners shall return to you. 16. Save me from bloodguiltiness, O God, you God of my salvation; and my tongue shall sing aloud of your righteousness. 17. **O Lord, open up my lips; and my mouth shall declare your praise.** 18. For you do not desire sacrifice; or else would I give it; you do not delight in burnt offering. 19. **The sacrifices of God are a broken spirit; a broken and contrite heart, O God, you will not despise...**

5. תהלים נא

(א) למנצח מזמור לדוד: (ב) בבוא אליו נתן הנביא כַּאֲשֶׁר בָּא אֶל בֵּית שֶׁבַע: (ג) חַנּוּנִי אֲלֹהִים כְּחַסְדְּךָ כְּרַב רַחֲמֶיךָ מִחַסֵּד פִּשְׁעֵי: (ד) הִרְבַּ עֲבֹרֹתַי מִצְדֵּי וּמִחַטָּאתַי טְהוֹרִנִי: (ה) כִּי פִשְׁעֵי אֲנִי אֲדַע וְחַטָּאתַי נִגְדֵי תָמִיד: (ו) לֵךְ לְבַדְּךָ חַטָּאתַי וְהָרַע בְּעֵינַי עֲשִׂיתִי לִמְעַן תַּצְדֵּק בְּדַבְּרֶךָ מִזֶּכֶר בְּשִׁפְטֶךָ: ... (ז) לֵב טְהוֹר בְּרָא לִי אֲלֹהִים וְרוּחַ נְכוֹן חִדַּשׁ בְּקִרְבִּי: (ח) אֵל תִּשְׁלִיכֵנִי מִלְפָּנֶיךָ וְרוּחַ קִדְשֶׁךָ אֵל תִּקַּח מִמֶּנִּי: (ט) הִשִּׁיבָה לִי שְׁשׁוֹן יִשְׁעֶךָ וְרוּחַ נְדִיבָה תִּסְמְכֵנִי: (י) אֶלְמֶדֶה פִשְׁעֵי דְרָכֶיךָ וְחַטָּאתַי אֶלֶיךָ יִשׁוּבוּ: (יא) הַצִּילֵנִי מִקְדָּמִים אֲלֹהִים אֲלֹהֵי תְשׁוּבָתִי תִרְצֵן לְשׁוֹנֵי צְדָקָתְךָ: (יב) ה' שִׁפְטֵי תִפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ: (יג) כִּי לֹא תִחַפֵּץ זָבַח וְאַתָּנָה עֹלָה לֹא תִרְצֶה: (יד) זָכַחֵי אֲלֹהִים רִית נִשְׁבְּרָה לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָה אֲלֹהִים לֹא תִבְזֶה: ...

6. הר"י קרא שם

(י) נעמה לא תסור תרב מבידתך. אמנון ואבשלום ואדוניה ואחיהו:

7. רד"ק שם

לענין השמש הזאת - בגלוי כי בגלוי נכנס אבשלום עמהן לאהל, יש לשאול איך גזר האל על אבשלום שיחט' וישכב עם נשי אביו ואם לא חטא דוד לא היה חוטא

8. יג:כא

והמלך דוד שמע את כל הדברים האלה ויסר לו מאד

9. טו:ד

ויאמר אבשלום מי ישמני שפט בארץ ופלי נבוא כל איש אשר יהנה לו ריב ומשפט והבדוקתיו:

10. גמ' יומא כב:

דאמר רב יהודה אמר רב: ששה חדשים נצטרע דוד, ופרשו הימנו סנהדרין, ונסתלקה הימנו שכניה, דכתיב ישוּבו לי יראיך וידעי עדותיך, וכתיב השיבה לי ישוּן וישעך ורום נדיבה תסמכני (תה' נא)

11. גמ' בבא מציעא נט.

נוח לו לאדם שיבוא על ספק אשת איש ואל ילבין פני חבירו ברבים. - מנא לן? - מדרש רבא. דדרש רבא: מאי דכתיב ובצלעי שמחו ונאספו נאספו עלי נכים ולא נדמתי קרעו ולא דמו (תה' לה) - אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא: רבנו של עולם, גלוי וידוע לפניך שאם היו מקרעים בשרי לא היה דמי שותת לארץ. ולא עוד, אלא אפילו בשעה שעוסקין בנגעים ואהלות אומרים לי: דוד, הבא על אשת איש מיתתו במה? - ואני אומר להם: מיתתו בחנק, ויש לו חלק לעולם הבא, אבל המלבין את פני חבירו ברבים - אין לו חלק לעולם הבא.

12. תהלים לח

Psaln 38

(12) My friends and my companions stand aloof from my plague; my kinsmen stand far away. (13) Those that seek after my life lay snares for me; and those that seek my hurt speak crafty devices and utter deceits all the day.

(יב) אֶהְבִּיאוּ רַעֲיִי מִגֵּגֵי יַעֲמָדוּ
אֶקְרֹבֵי מִרְחַק עֲמָדוּ:
(יג) וַיִּנְקְשׂוּן מִבְּקֹשֵׁי נַפְשִׁי וְדָרְשׂוּ
רַעֲיִי דִבְרוּ הִגֹּת אִמְרָמוֹת כְּלִי-הַיּוֹם
קִהְיוּ:

13. אסתר ב'

(יד) בערבך היא באה ובבקרך היא שבה אל בית הנשים שני אל יד שעשגו קרים המלך שמר הפילגשים לא תבוא עוד אל המלך כי אם תפץ בה המלך ונקראת בשם:

14. שמ"ב יג

(יז) ויקרא את נערו משרתו ויאמר שלחו נא את זאת מעלי החוצה ונעל הדלת אחריה: (יח) ועליה פתנת פסים כי כן תלבשן בנות המלך הבתולות מעילים ויצא אותה משרתו החוצה ונעל הדלת אחריה: (יט) ותקח תמר אפר על ראשה וכתנת הפסים אשר עליה קרעה ותשם נדה על ראשה ותלך הלוד ונעקה: (כ) ויאמר אליה אבשלום אחיה האמינון אחיה הנה עמד נעמה ונעמה אחותי התרישי אחיה הוא אל תשיתי את לבך לדבר הנה נתשב תמר ושמה בית אבשלום אחיה:

15. דברים כב

(כח) פי ימצא איש נער בתולה אשר לא ארשה ותפשה ושכב עמה ונמצאו: (כט) ונתן האיש השכב עמה לאבי הנער חמשים כסף ולו תהנה לאשה תסת אשר ענה לא יוכל שלחה כל ימיו:

16. בראשית לח

(כו) ויכר יהודה ויאמר צדקה ממני פי על כן לא נתתיה לשלה בני ולא יסף עוד לדעתה:

17. רש"י שם

ולא יסף עוד - יש אומרים לא הוסיף. ויש אומרים לא פסק ...

18. אסתר ט'

(כח) ונתמים האלה נזכרים ונעשים ככל דור נדור ... וימי הפורים האלה לא יעברו מתוך היהודים וזכרם לא יסוף מזרעם:

19. גמ' יומא כב:

ואת הכבשה ישלם ארבעתים - ילד, אמנון, תמר, ואבשלום.

20. רלב"ג שם יב:

כי הוא המית אוריה ומתו תחתיו ארבעה מבניו והם - בן בת שבע אמנון ואבשלום ואדוניה...

21. מל"א ג:

ועתה יקנך אל לתי אמה המלכת את עבדך תסת דוד אבי - ונאני נער קטן לא אדע צאת נבא:

22. רש"י שם

(ז) נער קטן - בן י"ב שנה היה וזה לך החשבון ויקרא שמו ידידיה (שמואל ב' י"ב כ"ה) בו בפרק ענה אמנון את תמר שנאמר ויהי אחרי כן ולאבשלום אחות, מקץ שנתיים ימים ויהיו גוזזים לאבשלום והרג את אמנון ואבשלום ברח וילך גשורה ויהי שם ג' שנים הרי ה' שנים ושם אבשלום לירושלים וישב בירושלים שנתיים הרי שבע לשלמה ומרד באביו ונהרג, אחר זאת ויהי רעב בימי דוד שלש שנים הרי עשר, באחת עשרה מנה את ישראל וישוטו בכל הארץ תשעה חדשים בשנת מותו תיקן משמר' שנה' בשנת הארבעים למלכות דוד נדרשו הרי שתים עשרה למלך שלמה:

23. שמ"ב פרק ה'

(יג) וינקח דוד עוד פלגשים ונשים מירושלם אחריו באו מקברון ויגלדו עוד לדוד בנים ובנות: (יד) ואלה שמות הילדים לו בירושלם שמוע ושוֹבב ונתן ושלמה: (טו) ויבקר ואלישוע ונפג ונפיע: (טז) ואלישמע ואלנדע ואלפלט: פ

24. דהי"א ג

(א) ואלה היו בני דוד אשר נולד לו בקברון הבכור אמנון לאחינעם הירעאלית שני דניאל לאביגיל הכרמלית: (ב) השלשי לאבשלום בן מעכה בת תלמי מלך גשור הרביעי אדניהו בן חיות: (ג) החמישי לשפטניה לאביטל הששי יתרעם לעגלה אשתו: (ד) ששה נולדו לו בקברון וימלך שם שבע שנים וששה חדשים ושלשים ושלוש שנה מלך בירושלם: (ה) ואלה נולדו לו בירושלם שמוע ושוֹבב ונתן ושלמה ארבעה לבת שוע בת עמיאל: (ו) ויבקר ואלישמע ואלפלט: (ז) נגה ונפג ונפיע: (ח) ואלישמע ואלנדע ואלפלט תשעה: (ט) כל בני דוד מלבד בני פילגשים ותמר אחותם: פ

25. ברא' ג

(יא) ויאמר מי הגיד לך כי עירם אמה המון העץ אשר צויתיה לבלתי אכל ממנו
 אכלת: (יב) ויאמר האדם האשה אשר נתתה עמדי הוא נתנה לי מן העץ
 ואכל:
 (יג) ויאמר יקנוק אֶל־להים לא־שָׁה מה זאת עשית - ונתאמר האשה הנקחש השיאני
 ואכל:

26. בראשית פרק ד

(ט) ויאמר ה' אל קין אי הכיל אחיך - ויאמר לא ידעתי השמר אחי אנכי: (י)
 ויאמר מה עשית קול דמי אחיך בצעקים אלי מן האדמה:

27. שמואל א טו

(כד) ויאמר שאול אל שמואל חטאתי כי עברתי את פי יקנוק ואת דבריה פי
 גראתי את העם ואשמע בקולם: (כה) ועמה שא נא את חטאתי ושוב עמי
 ואשתחנה ליקנוק: (כו) ויאמר שמואל אל שאול לא אשוב עמך כי מאסתה את
 דבר יקנוק וימאסה יקנוק מהיות קלה על ישראל: ס
 (כז) ויפס שמואל ללכת ויחזק בקנף מעילו ויקרע: (כח) ויאמר אליו שמואל קרע
 יקנוק את ממלכות ישראל מעליה היום ונתנה לרעה הטוב ממך: (כט) וגם נצח
 ישראל לא ישקר ולא ינחם כי לא אדם הוא להנחם: (ל) ויאמר חטאתי עמה
 כבדני נא נגד זקני עמי ונגד ישראל ושוב עמי והשתחויתי ליקנוק אֶל־להיה:
 (לא) וישב שמואל אחר שאול וישתחו שאול וישתחו שאול ליקנוק: ס

28. שמ"ב טו

(כג) וכל הארץ בוכים קול גדול וכל העם עברים והמלך עבר בנסח קדרון וכל
 העם עברים על פני דרך את המדבר: (כד) והנה גם צדוק וכל הלויים אתו נשאים
 את ארון ברית ה' ויצקו את ארון ה' ויצעל אביתר עד תם כל העם
 לעבור מן העיר: (כה) ויאמר המלך לצדוק השב את ארון ה' להים העיר אם
 אמצא מן בעיני יקנוק והשבני והראני אתו ואת נהו: (כו) ואם נה יאמר לא
 חפצתי בך הנני יעשה לי כאשר טוב בעיניו: ס

29. גמ' יומא פו:

... אמר ריש לקיש: גדולה תשובה שזדונות נעשות לו כזכיות!!